

פרשת בשלח

תשר דבורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

מובין ירושלים, נסיציונה, גדרה, רמלה, ראשון לציון, קרית יעקב, בני ברק, חולון, אילת ועוד...

שבת יג' שבט התשע"ו

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
16:49	17:41	י"ג
16:45	17:37	ת"א
16:45	17:37	חיפה
16:49	17:41	ב"ש

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
 עורך: יעב דהאן נ"י 050-4194600

וכל מי שהולך בתמימות וצדק וישרה, לעולם אינו ניזוק

הגיע לשיבתו של הגאון רבי מרדכי שרעבי זיע"א, אדם שעסק בתורת הקבלה באוניברסיטה ר"ל. הקשיב לשיעורו של הרב ולא הבין מאומה. נכנס אל הרב וביקש שיסביר לו מדוע לא הבין את השיעור. הסביר לו הרב שאין כל ערך ללימוד לקבלה באוניברסיטה. לימוד זה- **הבל הוא**. כשנוכח אותו אדם שבזבז את ימיו על הבל ורעות רוח, פרץ בבכי מר וביקש מהרב שידריך אותו ללימוד תורה בטהרה.

"ויאמרו לאמור" בקשתם של ישראל הייתה שיזכו לומר שירה זו **תמיד**, באותה התלהבות שאמרוה בעת קריעת ים-סוף.

מעט קודם שנפטר אביו של **הבן איש חי** זיע"א, רבי אליהו זיע"א, הוא הוזמן לעלות לספר התורה בעליה שביעית בפרשת הר סיני. כשהראה לו השליח ציבור את הפסוק המתחיל 'ואם מעט נשאר בשנים' רמז רבנו אליהו לבעל-הקורא **לחזור** מפסוק קודם 'ואם עוד רבות שנים'. ואם כל זאת לא **ניצל** רבנו אליהו, ואחר כמה חודשים נלקח לבית עולמו.

"ויאמינו בה" ובמשה עבדו, אז ישיר משה" כשישראל האמינו בה' **ובזה שמשה עבדו**, "אז ישיר משה" - יכול היה משה לומר שירה.

רבנו **משה בן עמידה** זצ"ל, מחבר הספר "סדר היום", שחי בתקופת **האר"י הקדוש** זצ"ל, כנה את בית-המדרש בתואר "הסגר". והיה מסביר: "התעלותו של בן ישיבה **תלויה במידת** הסתגרותו בין כותלי בית המדרש, בארבע אמות של הלכה, כשהוא מקדיש את כל ישותו **ללימוד התורה** ולא מסיח את דעתו מתלמודו."

נא להתפלל לרפואת: חיים בן שמחה שמחה בת נעימה

בשנת תרס"ט נוסדה הישיבה הקדושה **"שושנים לדוד"** לעדת הבבלים בשכונת בית ישראל. עם היווסדה עבר רבי **יעקב חיים סופר** זצ"ל לשכון כבוד בקרבתה והפך לאחד מעמודי התווך שבה. בעלית בית מדרש זה יחד לו קרן זוית ועסק בתורה **ביגיעה רבה** בעשרות שנותיו האחרונות, שם כתב את חיבורו הגדול **"כף החיים"** המכיל שמונה כרכים על כל שולחן ערוך אורח חיים, ושני כרכים על חלק משולחן ערוך יורה דעה. כן שימש כראב"ד לעדת הבבלים.

אם הרהורי עבירה קשים מעבירה קל וחומר שהרהורי מצוה יפים מהמצוה

אחת המידות השנואות ביותר על רבי **שלום שברדון** זצ"ל, היתה מידת הקמצנות. על מידה זו לעג בכל כוחו. כשראה אי מי ממשפחתו שגילה סימני קמצנות, מיד יצא כנגדו בקולות וברקים. הוא עשה את כל המאמצים להשניא עליו את **מידת הקמצנות**. מידה רעה. הוא סיפר (בשם רבי אליהו לאביאן זצ"ל) על יהודי שחיטט מתחת לטליתו של אביו לאחר פטירתו, חיפש וחיטט, עד שמצא... "נפל לי **כפתור מהחולצה**". הסביר הבן לסובבים... "כפתור-שווה אגורה..."

"להיות קמצן? או להיות קמצן בענייני צדקה?! פרי, טפוי!", היה רבי שלום מתהלחל ומזדעזע.

"אז ישיר משה". יש להבחין בין שני סוגי שירה - שירה המעוררת את השמחה ושירה המתפרצת מעצמה. בסוג השני של השירה הייתה גם שירת הים, שכן בעקבות **האור העולה** שהאיר לישראל, התפרצה מעצמה וממילא השירה של משה ובני-ישראל.

"אז ישיר" לשון הפעיל. משה רבנו ובני-ישראל **עוררו בשירתם** את הבריאה כולה, עליונים ותחתונים, לומר שירה.

ידידו של רבי **משה רז** זצ"ל מספר: בהיותנו בחורים היינו לומדים בישיבת 'פורת יוסף' ובכל הפסקה הייתי הולך עם רבי משה לביהמ"ד דחסיד' גור. שם היינו לומדים חברותא את **המסכתות הקשות** בש"ס. עד כי רק בהפסקות סיימנו את כל סדר קדישים ואף את סדר מועד.

נקודה למחשבה

בחזר צעיר אחד, על סף סיום הלימודים באוניברסיטה, המתין בקוצר רוח לסוף השנה ולקבלת התואר. מזה כמה חודשים הוא שם עין על **מכונת ספורט יפה**, וביועדו שיד אביו משגת לקנות לו אותה - רמז לו בעדינות כי זו המתנה אותה היה רוצה לקבל לסיום הלימודים. ככל שהתקרב המועד, ציפה הילד לשמוע מאביו בעניין המכונת, אך משום מה אביו לא הראה שום סימנים שקלט את הרמז. בבוקרו של יום טקס הסיום, קרא האב לבנו לחדרו, ושיבה אותו על הישיגו בלימודים. בסיום דבריו, הגיש לבן חבילה עטופה בנייר אריזה יפה, ואמר לו כי **זוהי מתנתו לכבוד קבלת התואר**. סקרן, וגם מאוכזב, פתח הבן את אריזת המתנה ונדהם לגלות בה ספר תנ"ך מהודר בכריכת עור שעליה מוטבע שמו באותיות מוזהבות. בחמת זעם קרא אל אביו: "עם כל הכסף שיש לך, זה מה שאתה נותן לי??!" הרבה שנים עברו. הבן עזב את הבית בו ביום, ועבר לעיר אחרת כדי להתחיל בה את חייו, רחוק מאביו שאיכזב אותו כל כך.

המזל האיר לו פנים- הוא הפך לאיש עסקים מצליח, וביום בהיר אחד החליט כי אין טעם **להמשיך לשמור טינה**. אבא זה אבא, והוא החליט לנסוע ולבקרו. והנה, עוד בטרם הספיק לעשות את סידורי הנסיעה, קיבל מברק המודיע לו כי אביו נפטר, וכי בצוואתו הוריש לו את כל רכושו. עורך הדין המטפל בצוואה הודיע לו כי עליו להגיע בהקדם כדי להסדיר את מילוי הצוואה. כשהגיע הבן את בית אביו, נפל עליו צער גדול וחרטה עמוקה על הקרע שיצר. הוא החל מסדר ניירת על שולחנו של אביו ומרוקן חפצים ממגירותיו. עם דמעות בעיניו נטל את הספר ליד לדפדף בו. סימניה קטנה הייתה נעוצה באחד הדפים בו סימן אביו בקפידה קטע המדבר על אהבת אב לבן ועל קשר הדם שלא ניתן להתרה. **בסערת רגשות** אדירה הרים הבן את הספר כדי לאמצו חזק אל לבו, כשלפתע נפל מתוך האריזה משהו. כשהרים אותו הבן, ראה כי זהו מהזיק מפתחות אליו מצורפת תווית ועליה מוטבע שם של סוכנות רכב ידועה, אותה סוכנות בה ראה לפני שנים את **מכונת הספורט שחפץ בה**. מצדה השני של התווית היה מוטבע תאריך, יום סיום הלימודים שלו, המיליים: שולם במלואו.

מי יודע כמה דברים בחיים שלנו **מתפספסים לנו**. משום שאנחנו מרוכזים בעצמנו וברצונותינו. (העורך)

ההנהגה של האדם בכל
הדברים צריכה להיות לא להתפרץ על מה שעשו לך. לא לבעוט במה שעשו לך, או על מי שעשה לך, אלא ההנהגה **להכניע** את הראש בפני בורא עולם, לא בפני אנשים בפני בורא עולם!

לדעת שהכל מושגת, ושאתם מכניע את הראש בפני בורא עולם ויודע שמאיתו יתברך יצא הדבר זה הדרך של האדם לחבר את כל החיים שלו **לאמונה צרופה** שהכל מסובב משמיים אין מקריות, ואין דבר בגלל סיבה, יש בורא עולם שמההשגחה שלו באים הדברים.
(הרה"ג בנימין גמלאלי שליט"א)

וזאת עלינו לדעת שכל המחליט באמת ובתמים לבנות בית כנסת, זוכה הוא ומטייע לו אבינו שבשמים **באופן שאי אפשר** לתאר ולשער עד שיברך על המוגמר של בניית בית הכנסת.
וכמו שהעיד הרב מפונבז'ו **הגר"ש כהנמן** זצ"ל: "בכל דבר בחיים אי אפשר בלי עזרה משמים, אבל בנוגע לבניית בית כנסת אי אפשר לקרוא לזה עזרה משמים, כיון שהקדוש ברוך הוא **בכבודו ובעצמו** בונה את הכל מהתחלה ועד הסוף, והאדם מצידו, אינו נדרש אלא להחליט בהחלטה נחושה".

אם הרהורי עבירה קשים מעבירה קל וחומר שהרהורי מצוה יפים מהמצוה

הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל היה מסוגל באמצעות מילה בודדה לחזק את הערכתו העצמית של הזולת ולהאדיר את כבודו.
פעם באסיפת רבנים בה השתתף רבי יעקב, נאם אחד הרבנים ובמהלך נאומו **טעה בציטוט** פסוק מן התורה. כאשר שב הלה למקומו ביקש להתנצל בפני רבי יעקב על טעותו, אך רבי יעקב **בפקחותו** הקדימו והחמיא לו על... ששינה קצת "בכוונה תחילה" בלשון הפסוק, כדי "להחמיר בדין שתורה שבכתב אין אדם רשאי לומר בע"פ"...

הצדיק רבי נחום זאב מקלים זצ"ל היה מחונן בכישרון נאום נדיר, וכה דיבורו הרטורי היה מותיר **רושם עז** על מאזיניו. פעם הוזמן לכינוס חגיגי בוילנא, והיה אמור לשאת את דבריו אחרי אחד **הרבנים החשובים**. והנה בהגיע תורו סירב, למרות כל ההפצרות לעלות לבימה ולשאת את נאומו. לתמימת בני ביתו על סיבת הדבר, גילה כי אחרי שהאזין לדברי הרב שקדם לו **ושלא הרשים בנאומו**, עלה חשש בלבו שזאב הוא ידבר אחריו יפגע בכבודו ויתכבד בקלוגו...

כל מה שנעשה עם האדם הוא בגדו נס, רק צריך להתבונן!

ככר הזוהרי האחרונים, אם אדם ראה את חברו **שניכשל** במקרה גניבה, לא יביישנו ברבים, אלא יוכיח אותו בינו לבינו עצמו.
בעל תשובה שבהיותו קטן פחות מ"ג שנים גנב כסף ובזבזו וכעת חזר בתשובה, מן הדין פטור מלשלם גם לאחר שגדל ומכל מקום **מידת חסידות**, טוב שייתן איזה סכום לכפרתו.

כל העלונים: hamaor.net

פעם אחת היה איש שנולד ביום חמישי, החמישי בחודש החמישי, 1995. מספר המזל שלו היה חמש. ביום ההולדת ה 55 שלו הוא הלך למירוץ סוסים, והבחין שבמירוץ החמישי שהיה אמור להתקיים באותו יום בשעה חמש וחמישה, משתתף סוס שמספרו חמש.

האיש טלפן לבנק כדי לברר את יתרת החשבון שלו, והתברר לו שיש לו בדיוק 555,555 דולר. מיד השקיע את כל הכסף בהימור על הסוס. מיותר לציין שהסוס הגיע **למקום חמישי**...

הרב משה חיים אוקון זצ"ל החל לעסוק במסחר הפרוות והשקיע בה את הונו בתקופה שיריחו מכה. הוא היה בא להתייעץ עם **החזון איש** זצ"ל על כל צעד ושעל בכל ענייניו, וכך גם על עסק זה. יום אחד אמר לו החזון"א כי נראה לו שכדאי **להפסיק** עם עסק זה... וכך עשה מיד מבלי לשאול למה ומדוע. הוא מכר את כל החסורה שהייתה בידו, והנהג לאחר זמן קצר כל ענף הפרוות התמוטט וכל מי שתמך בוה הפסיד ממון רב.

התבטא אז הרב משה חיים: גם במקרה הפוך שהענף היה **משגשג ופורח**, לא היה משתנה אצלי במלוא הנימה האמונת חכמים שלי בחזון"א, סברתי את העסק בגלל שכך היה צריך לעשות. ומה שאירע לאחר מכן הוסיף לי באמונת חכמים...

"משולח ננוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות "אור החיים" הרה"ג **ראובן אלבו** שליט"א.

וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיְבֵשָׁה וְהַיָּם לָהֶם חֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם (שמות יד, כב), וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיְבֵשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַיָּם לָהֶם חֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם (שם, כט).

הגר"א זצ"ל מקשה שבפסוק הראשון כתוב "חומה" בכתב מלא-עם ו', ואילו בפסוק השני כתוב "חמה" בכתב חסר-ללא ו', מה פשר ההבדל.

אלא מסביר הגר"א שהיו בעם ישראל שני סוגים, חלק מהעם כששמעו את ציווי ה' להיכנס למים מיד נכנסו בלי לשאול שאלות, "בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיְבֵשָׁה", כשה' אומר הולכים גם בתוך הים, אם צריך להיכנס נכנסים ולא שואלים שאלות! הם נכנסו בעוד שים סוף היה מים ורק לאחר שנכנסו נהפך הוא ליבשה (כפי שמדויק בפסוק שמוכר תחילה המים ורק אחר"כ היבשה). להם המים היו "חומה" מלא עם ו', חומה חזקה חסינה ובעזרה, כיון שהאמינו בה' והזדרזו לקיים ציווי.

אולם היו חלק מעם ישראל שנרתעו להיכנס לים סוף בעודו מים ונכנסו רק לאחר שנהפך ליבשה, בַּיְבֵשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם –לאחר שהמים נעשו כבר יבשה. להם המים היו חמה חסרה בלי ו', ודרשו רבותינו (מכילתא בשלח פרשה ו פסוק ד), אל תקרי חמה אלא חומה (מלשון בעס), שהתמלא עליהם המים חומה ובעס זורק עליהם גושי קרח "למה נכנסתם רק עכשיו לאחר שכבר הכל נהפך ליבשה? למה לא נמניתם מהזרזים המקדימין למעוות ולאמונת ה'?"

החכמה היא ללמוד תורה **דווקא בזמנים אלו** שהכל בחוץ מים, רוח סערה, דווקא עכשיו כשיש קשיי פרנסה וכלכלה ויצר הרע שולח את כל כליו ומכשיריו להחטיא ולקלקל את בני ישראל, עכשיו זו החכמה לעשות מעשה ולקבל עלינו עוד לימוד תורה ועוד שיעור תורה.

וכן לעניין התמיכה בתורה, דווקא עכשיו כשמעב עולם התורה לא מזוהר מבחינה כלכלית צריכים **לתמוך ולעזור**, וזכר את בור'אף בימי בְּחֹרֶתְךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה וְהִגְעִינוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אִין לִי בָהֶם חֶפֶץ (קהלת יב, א) אלו ימות המשיח (שבת קנא ע"ב), שאז כבר לא יעטרנו יותר תמיכה בתורה כלל ועיקר, התורה תחזק מאליה, הארון נושא את נושאו (סוטה לח ע"א), אבל עכשיו עיינו צריך להחזיק את ארון הקודש לתמוך בתורה ולזכות בזכות הגדולה להיות מתומכי ומחזיקי התורה הקדושה.

יהי רצון שזנכה בקרוב בקרוב לגאולת ישראל השלימה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

התנול אחד התחיל לנבוח. שאלו אותו: "מה זה? ממתית תתולים נובחים?"
השיב להם החתול:
"בימינו אי אפשר להסתדר **בלי שפה שנייה**..."

קברניטה של אניה נתון גם הוא באותה סכנה בה נתונים כל שאר נוסעי האנייה, לפיכך יכול הוא **להנהיג אותה**, מאחר שהאנשים מבינים היטב כי פקודותיו והוראותיו הינן נחוצות וחיוניות לשלומה של האנייה. שכן הוא עצמו חרד לכך כמותם;
מה שאין כן **מפקד צבא** שיושב בלשכתו ומשגר פקודות לחייליו שבשדה קרב.

אדם באימוץ כל כוחותיו ובמיצוי כל השתדלותו מסוגל לחולל נפלאות

"חובת נטילת ידיים קודם סעודה" מצווה מדברי סופרים ליטול את הידיים קודש שאוכל סעודה עם פת לחם, גם **הנשים חייבות** בנטילת ידיים. שיעור נטילת ידיים הוא רביעית מים, וטוב להוסיף וליטול בשפע. וכידוע רמז חז"ל שהברכה **על נטילת ידיים** ראשי תיבות "עניי", שמי שאינו נוטל בשפע סופו שנהיה עני.

כאשר עלה הגה"צ רבי **מורדכי צוקרמן** זצ"ל לארץ ישראל, רכש לעצמו תפילין מהודרות ביותר, תפילין אלו היו קטנות מן המקובל, והיה אפשר לדייק יותר במקום הנחתן. וכן היה נוהג לשהות עמן משך **זמן ארוך**. לימים הביע אחד מדידיו מימי ראדון, את רצונו להשיג תפילין מהודרות כאלו, והתאונן כי למרות מאמציו הרבים אינו מצליח להשיגן.
הנהגה לתדהמת הרבה של בני ביתו, אמר לו רבי מרדכי בפשטות "ברשותי התפילין שאחת מחפש – קח לך אותן!" **ובחפץ לב** נתן את התפילין המיוחדות בהידורן לידידו, ולעצמו רכש תפילין מהודרות אך רגילות בגודלן.

רשימת תפוצה info@hamaor.net

קבוצה של כעשרים וחמישה יהודים נשלחה לעבוד בתחנות הרכבת בקרוביבה לנקות במזידיהם- ללא כלים, את הקוצים והברקנים ואת אבני החצץ בסביבת **פסי הרכבת**. את העבודה היו צריכים לעשות, כשהם שפופים, ולחולל צעד צעד. אוי ואווי היה לאותו יהודי, שניסה לפחות לרגע להתיישר או לשאוף רוח לרגע קט- מיד **התנפל עליו** השומר הגרמני והנחית עליו מכות רצח. יום אחד קרה שלייב מייזליש נחלש מרוב עבודה וצנח ארצה, וכדי שאיש ה"גיסטאפו" לא יראה אותו הסתירו של דויטשר בגופו. בכל זאת, הרגיש איש ה"גיסטאפו" שקרה משהו בעבודה וכששאל מי התיישב, שלום דויטשר ענה מיד ללא היסוס: אני.

ובו במקום קיבל את "**מנתו**" בצורת מכות מידי הגרמני. שלום אף פעם לא הזכיר זאת לשבחו, וכששאלתיו פעם, דרך אגב, למה עשה זאת, ענה לי בפשטות: "עשיתי זאת יען כי ידעתי, שלי יב לא **יחזיק מעמד** יותר אחרי המכות שיקבל, וזה יהיה סופו..."

לעילוי נשמות: שרון בן זחבה, נסיים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת ובה, יוסף תהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לולו, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מזל בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן טטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יוסף אברגיל, הרב יהודה יאיר **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

